

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de controle van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van het Sint-Ursula-Instituut 1 te Sint-Katelijne-Waver

Hoofdstructuur	so
Pedagogische eenheid	126946-126953-126961
Instellingsnummer	126946
Instelling	Sint-Ursula-Instituut 1
Directeur	Hilde VAN UYTSEL
Adres	Bosstraat 9 - 2861 ONZE-LIEVE-VROUW-WAVER
Telefoon	015-76.78.60
Fax	015-76.01.32
e-mail	info@sui.be
Website/URL	http://www.sui.be
Bestuur van de instelling	970863 - Onderwijsinrichtingen van de Ursulinen te ONZE-LIEVE-VROUW-WAVER
Adres	Bosstraat 9 - 2861 ONZE-LIEVE-VROUW-WAVER
Scholengemeenschap/Consortium	112813 - SGKSO Regio Mechelen te MECHELEN
Adres	Melaan 6 - 2800 MECHELEN
CLB	114777 - Vrij CLB Het Kompas te MECHELEN
Adres	Vijfhoek 1_A - 2800 MECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	25/02/2013, 26/02/2013, 27/02/2013, 28/02/2013 en 1/03/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	1/03/2013
Datum bespreking verslag met de instelling	28/03/2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Bart Maes
Teamleden	Marjan Meulewaeter Eric Van Nieuwenhuyze

Vinciane Vanderheyde
Martine Zaman

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. RELEVANTE KENMERKEN	5
2. FOCUS VAN DE CONTROLE	5
3. ASPECTEN VAN HET WELZIJNSBELEID	5
3.1 Organisatie	5
3.2 Veiligheid van de leer- en werkomgeving	7
3.3 Gezondheid en hygiëne	9
3.4 Milieu	9
4. STERKTES EN ZWAKTES	10
4.1 Relevante aspecten waarin de instelling goed is	10
4.2 Relevante aspecten die de instelling kan verbeteren	10
4.3 Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren	10
5. ADVIES	11
6. REGELING VOOR HET VERVOLG	11

INLEIDING

Op 25/02/2013, 26/02/2013, 27/02/2013, 28/02/2013 en 1/03/2013 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen.

Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne afzonderlijk van de doorlichting uit te voeren.

Tijdens deze controle voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de aspecten inzake het welzijnsbeleid van de instelling die onderzocht worden.

Het verslag eindigt met het advies en de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het verslag van de controle bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- gunstig beperkt in de tijd;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

1. RELEVANTE KENMERKEN

Situationele factoren

- De school is ondergebracht in een gebouwencomplex waarvoor een wettelijke bescherming geldt van het volledige pand met inbegrip van alle roerende en onroerende goederen door bestemming. Dit houdt in dat het schoolbestuur niet de volledige bevoegdheid heeft om de nodige aanpassingen te doen om tegemoet te komen aan de eisen die gesteld worden t.a.v. het welzijnsbeleid. De school onderhoudt o.m. omwille van voormelde feiten een goede samenwerking met het gemeentebestuur, de politie en de brandweer.

Contextuele kenmerken

- De school deelt haar infrastructuur met een centrum voor volwassenenonderwijs.

2. FOCUS VAN DE CONTROLE

Aspecten van het welzijnsbeleid die in aanmerking kwamen voor onderzoek:

Organisatie van het welzijnsbeleid	Ja
Veiligheid van de leer- en werkomgeving	Ja
Gezondheid en hygiëne	Neen
Milieu	Neen

3. ASPECTEN VAN HET WELZIJSBELEID

3.1 Organisatie

3.1.1 *Het bestuur van de instelling*

Het bestuur van de instelling beschikt over een dynamisch welzijnsbeleid.

Toelichting:

Het centrum beschikt over een globaal preventieplan (GPP) en een jaaractieplan (JAP). Sommige geanalyseerde risico's moeten hierin nog een plaats krijgen. De school voorziet in een budgettering voor de realisatie van het globaal preventieplan en het jaaractieplan, maar geeft zelf aan niet over de nodige financiële middelen te beschikken om alle vermelde actiepunten aan te pakken. De school informeert het personeel over het welzijnsbeleid en organiseert bij de lokaalverantwoordelijken jaarlijks een bevraging inzake veiligheid en woonbaarheid. De gemelde aspecten worden opgelijst en mee opgenomen in de actieplannen.

3.1.2 *Comité*¹

Het comité preventie en bescherming op het werk (CPBW) voert de wettelijk voorziene opdrachten voldoende uit.

Toelichting:

Het comité preventie en bescherming op het werk voldoet aan de wettelijke voorwaarden en neemt zijn verantwoordelijkheid op.

3.1.3 *Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (PBW)*

De interne dienst preventie en bescherming op het werk functioneert gedeeltelijk.

Toelichting:

De preventieadviseur beschikt over te weinig uren om zijn taak uit te oefenen.

3.1.4 *Samenwerking met externe dienst voor preventie en bescherming op het werk (PBW)*

De externe dienst preventie en bescherming op het werk is voldoende complementair met de interne dienst.

3.1.5 *Aankoop- en indienststellingsbeleid*

De interne preventiedienst wordt betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid maar er zijn nog hiaten die tijdelijk aanvaardbaar zijn.

Toelichting:

Niet alle bestelformulieren voor arbeidsmiddelen werden mee ondertekend door de preventieadviseur. Voor nieuwe toestellen beschikt men over indienststellingsverslagen terwijl dit voor oudere toestellen nog niet het geval is. Het laatste jaar is er wel een behoorlijke inhaalbeweging ter zake gebeurd. Tevens kan er nog niet van elk arbeidsmiddel een gelijkvormigheids- of conformiteitsverslag worden voorgelegd.

¹ Comité: het comité preventie en bescherming op het werk of een ander overlegorgaan (overlegcomité, personeelsvergadering, werkgroep ...) dat – in die gevallen waar het wettelijk mogelijk is – de taken van het comité preventie en bescherming op het werk op zich neemt.

3.2 Veiligheid van de leer- en werkomgeving

3.2.1 Bewoonbaarheid

Gebouwen, lokalen en/of hun inrichting vertonen tekorten met betrekking tot comfort en/of veiligheid die tijdelijk aanvaardbaar zijn en/of er wordt voldoende gevolg gegeven aan klachten.

Toelichting:

Er zijn een vijftal klaslokalen zonder natuurlijke verlichting en verluchting. In een didactische keuken zijn de werktafels geplaatst tegen het raam (enkel glas). In een aantal lokalen en gangen zijn er gebarsten ramen (enkel glas). Voor de leerlingen van de eerste graad is er onvoldoende overdekte speelruimte. Aan verschillende gevels werden ernstige problemen vastgesteld (o.m. betonrot). Gezien het om een beschermd gebouw gaat, kunnen niet zomaar renovatiewerken worden uitgevoerd. Om instandhoudingswerken te kunnen uitvoeren, werd er een 'nooddossier' ingediend bij de bevoegde instanties. In afwachting van deze werken worden de gevaarlijke zones afgezet met werfhekkens. Het is de bedoeling om structurele verbeteringswerken uit te voeren, maar een dergelijke procedure neemt gezien de aard van het gebouw veel tijd in beslag.

Het onderhoud in het gebouw is voortreffelijk. Het domein oogt ordelijk.

Jaarlijks wordt een bevraging gedaan bij het personeel over de veiligheid en bewoonbaarheid. De opmerkingen worden geïnventariseerd en desgevallend mee opgenomen in het GPP en JAP en besproken op het CPBW.

3.2.2 Veiligheid van het domein van de instelling

Op het domein van de instelling is er een direct risico op valgevaar, maar de tekorten zijn tijdelijk aanvaardbaar.

Toelichting:

Op verschillende plaatsen in het gebouw (lokalen, gangen en trappen) is de bevloering niet slipvrij, zijn er oneffenheden en losliggende tegels. Ook de vloer van de speelplaats en van de toegangswegen vertoont oneffenheden, verzakkingen en losliggende tegels waardoor de kans op struikelgevaar reëel is. Aan sommige trappen ontbreken trapleuningen. De school geeft aan veiligheidsmaatregelen genomen te hebben ten aanzien van de onafgeschermden vijvers op het terrein.

3.2.3 Verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid op het domein van de instelling en in de onmiddellijke omgeving kan nog worden geoptimaliseerd.

Toelichting:

De school is aan de zijde van de hoofdingang gelegen aan een drukke straat. Door gevelproblemen met gevaar voor loskomende brokstukken, is het voetpad ter hoogte van de school gedeeltelijk niet toegankelijk. De school neemt in samenspraak met het gemeentebestuur en de politie maatregelen om de verkeersveiligheid te verhogen, maar meer structurele oplossingen dringen zich op om de veiligheid te garanderen. Er werd bij de bevoegde instanties een aanvraag ingediend om instandhoudingswerken te mogen uitvoeren. Het zou de bedoeling zijn om structurele verbeteringswerken uit te voeren maar dit is een project van lange termijn gezien het om een beschermd gebouw gaat. De school voorziet tevens in veilige toegangen voor de leerlingen en het personeel langs andere zijden van het gebouw.

In overleg met de politie worden fietsroutes naar en van de school uitgestippeld. De school onderneemt acties o.a. in samenwerking met de Vlaamse Stichting Verkeerskunde en de ouderraad om de leerlingen ten aanzien van verkeersveiligheid te sensibiliseren. Hiertoe wordt o.m. vorming gegeven over veilig verkeer en over een correct verkeersgedrag (pilootschool).

Niet alle delen van het gebouw zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

3.2.4 Brandveiligheid

De instelling beschikt niet over de wettelijk voorziene verslagen en keuringsattesten in verband met brandveiligheid.

Toelichting:

In een chemielokaal is er slechts één vluchtweg. Het gebouw beschikt over te weinig nooduitgangen. Op sommige plaatsen ontbreekt noodverlichting. In enkele blokken zijn geen brandweerslangen en haspels aanwezig. Ook is er nog een tekort aan rook- en gasdetectie. Gasafsluiting buiten de stookplaats is niet overal voorzien. Oude mazoutketels werden nog niet verwijderd. Het brandpreventieverslag (d.d. 18/10/2008) vermeldt een aantal opmerkingen die nog niet aangepakt werden. De school heeft zicht op de inspanningen die dienen geleverd te worden om de gebreken weg te werken, maar stuit hierbij op beperkingen omwille van het feit dat het gebouw beschermd is. In tussentijd eist de brandweer o.m. een rookdetectiesysteem met alarminstallatie in de zones die nog niet beschikken over gecompartmenteerde vluchtwegen en gecompartmenteerde traphallen met rookkoepels. Ook dienen de lokalen die hierop uitgeven voorzien te worden van een rookdetector. Hiertoe worden de nodige voorbereidingen genomen. Om de vier jaar dienen de personeelsleden een opleiding brandbestrijding met kleine blusmiddelen te volgen (IDEWE).

3.2.5 *Evacuatie*

Uit het evaluatieverslag van de evacuatieoefeningen of uit het evacuatiescenario blijken nog enkele onvolkomenheden.

Toelichting:

De school beschikt over een gedetailleerd uitgewerkt evacuatiescenario met een transparante verwijzing naar de verantwoordelijkheden. Per jaar vindt een aangekondigde en een niet-aangekondigde evacuatieoefening plaats. Uit de verslagen blijken nog enkele onvolkomenheden. Deze worden systematisch geanalyseerd en gebruikt om bijkomende veiligheidsmaatregelen te treffen en de evacuatieprocedure bij te stellen. De 'eerste interventieploeg' van de school krijgt een degelijke opleiding om gepast te handelen.

3.2.6 *Veiligheid van de elektrische installatie(s) en liften*

De elektrische installatie(s) en/of de liften voldoen niet en kunnen een acuut en/of permanent gevaar betekenen voor het personeel en de leerlingen/cursisten.

Toelichting:

Ten aanzien van enkele blokken van het gebouw beschikt de school niet over een keuringsverslag van de laagspanningsinstallatie. De school heeft iemand aangesteld om het voorbereidend werk hiertoe te leveren. Gezien het om een beschermd gebouw gaat, neemt dit volgens de schoolleiding veel tijd in beslag.

De preventieadviseur geeft aan dat aan de opmerkingen uit de keuringsverslagen van de laagspanningsinstallaties van de andere blokken en uit het keuringsverslag van een hoogspanningsinstallatie inmiddels werd voldaan.

De liften worden gecontroleerd conform de vereisten.

3.2.7 *Veiligheid van toestellen²*

De vigerende reglementering met betrekking tot een veilig gebruik van toestellen wordt voldoende nageleefd.

3.3 **Gezondheid en hygiëne**

Gunstig

3.4 **Milieu**

Gunstig

² Toestellen: alles (apparaten, speeltuigen, installaties, machines, werkposten, gereedschappen, ...) wat mogelijk aanleiding kan geven tot een verhoogd risico voor personeel en/of leerlingen/cursisten.

4. STERKTES EN ZWAKTES

4.1 Relevante aspecten waarin de instelling goed is

- De inzet van de preventieadviseur en het hoofd patrimonium.
- De documenten met veiligheids- en welzijnsrichtlijnen.
- De samenwerking met het gemeentebestuur, politie en brandweer.
- De acties in het kader van de verkeersveiligheid.
- De algemene orde en netheid binnen de gebouwen.

4.2 Relevante aspecten die de instelling kan verbeteren

- Het risico op valgevaar.
- Het aankoop- en indienststellingsbeleid.
- De bewoonbaarheid.

4.3 Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren

- De brandveiligheid.
- De veiligheid van de laagspanningsinstallaties.

5. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies gunstig beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren:

- De brandveiligheid.
- De veiligheid van de laagspanningsinstallaties.

6. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf 1 maart 2016 kunnen aantonen dat er voldoende geremedieerd werd om de tekorten volgens de vooropgestelde termijn weg te werken.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Bart MAES

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname namens de directie/het schoolbestuur:

Hilde VAN UYTSEL